

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΙΑΤΡΟΙ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑΙ

Πρό τινος ἐδημοσιεύθη ἐν Λονδίῳ καὶ Ἐδιμβούργῳ βιβλίον ἀξιανάγνωστον. Τοῦ βιβλίου τούτου συγγραφεὺς εἶναι ἡ Ἀγγλὶς διδάκτωρ τῆς ἰατρικῆς Κυρία Τζέξ-Μπλάκ, καὶ ἀφηγεῖται ἐν αὐτῷ τὰς διαφόρους περιπετείας τῆς πάλης ἣν ὑπέστη, ὅπως κατορθώσῃ νὰ τύχῃ ἰατρικοῦ διπλώματος. Ἡ πάλη ὑπῆρξε πεισματώδης, τὸ τέρμα ὅμως ἐγένετο αἰσιον, οὐ μόνον διὰ ταύτην καὶ τὰς ἄλλας συναδέλφους, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς ἕνεκεν τῆς ὁποίας ἐπελήφθη τοῦ ἀγῶνος.

Ἡ κυρία Τζέξ-Μπλάκ ἤρχισε τὰς ἰατρικὰς αὐτῆς σπουδὰς κατὰ τὸ 1869 ὅπως τύχῃ διπλώματος καὶ ἐνασκήσῃ τὸ ἰατρικὸν ἐπάγγελμα. Ἐπεθύμει δὲ νὰ σπουδάσῃ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀγγλίᾳ καὶ οὐχὶ ἐν τῇ ξένῃ· διὰ τοῦτο προσῆλθεν εἰς τὸ πανεπιστήμιον τοῦ Λονδίνου. Οἱ κανονισμοὶ ὅμως τοῦ παιδευτηρίου τούτου δὲν ἐπέτρεπον νὰ ἐγγραφῇ ἡθελὺς φοιτητῆς. Τότε αὕτη ἀπετάθη εἰς τὸ πανεπιστήμιον τοῦ Ἐδιμβούργου. Ἐν τούτῳ εὔρε φίλους τινὰς ἐν τοῖς καθηγηταῖς, οἵτινες πρόεβραν ταύτην ν' ἀκολουθήσῃ μαθήματα, πρὸς βλέπουσα τὸ ζήτημα τῆς ἐν τῷ μητρώῳ τοῦ πανεπιστημίου ἐγγραφῆς, τοῦθ' ὅπερ ἐπράξεν αὕτη, μέχρις οὐ νέα ἐπῆλθον ἐμπόδια κατόπιν ἀποφάσεως τῆς συγκλήτου κηρυττούσης, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ παραδεχθῇ ταύτην μόνην ὡς φοιτήτριαν ἂν μὴ καὶ ἄλλαι γυναῖκες ἐπεζήτησαν ταυτό. Τέσσαρες ἄλλαι γυναῖκες μετ' ὀλίγον συνηνώθησαν τῇ κυρίᾳ Τζέξ, ἣτις τότε ἐζήτησε παρὰ τοῦ πρυτάνεως ἂν αἱ γυναῖκες θὰ ἐγίνοντο δεκταὶ εἰς ἐγγραφὴν εἰς τὰ μαθήματα, καὶ ἂν θὰ ἐπετρέπετο εἰς ταύτας νὰ ὑποστῶσι μετὰ τοῦτο ἐξετάσεις καὶ τύχῳσι διπλώματος. Ἡ ἰατρικὴ σχολὴ συνελθοῦσα ἀπεφάνθη ὅτι αἱ ὑποψῆφιοι ἠδύνατο νὰ ἐγγραφῶσι καὶ ἀκολουθήσωσι μαθήματα, γινόμενα ἐιδικῶς διὰ ταύτας· ὑπὸ τῶν καθηγητῶν, ἐπὶ ἰδιαιτέρῳ πληρωμῇ. Ἡ πανεπιστημιακὴ σύγκλητος ἐπεκύρωσε τὴν ἀπόφασιν ταύτην, καὶ τὸν οὐτόμβριον τοῦ 1869 ἡ κυρία Τζέξ καὶ τέσσαρες ἄλλαι κυρίαι ὑπέστησαν τὴν εἰσιτήριον τῶν φοιτητῶν ἐξέτασιν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Ἐπέτυχον πᾶσαι καὶ ἐνεγράφησαν νομίμως ἐν τοῖς φοιτηταῖς τῆς ἰατρικῆς σχολῆς.

Ἐπὶ ἐξ μηνῶν τὰ πάντα ἔβαινον καλῶς. Αἱ φοιτήτριαι ἠκολούθουν τὰ ἰδιαιτέρῳ αὐτῶν μαθήματα, ὅμοια καθ' ὁλοκληρίαν πρὸς τὰ τῶν λοιπῶν φοιτητῶν· ὑπεβάλλοντο εἰς τὰς αὐτὰς ἐξετάσεις καὶ ἐβαθμολογοῦντο ὁμοίως. Ἡ ἐπιμέλεια αὐτῶν ἦτο μεγίστη, διότι ἐν ταῖς ἐξετάσεσιν ἐπέτυχον μετὰ τῶν πρώτων. Ἐνῶ ἐν τῇ τάξει τῆς φυσιολογίας 25 φοιτηταὶ ἐπὶ 127 ἐφέροντο ἐν τῷ τιμητικῷ καταλόγῳ (honours list) καὶ ἐν τῇ τάξει τῆς χημείας 31 ἐπὶ 226, ἐκ τῶν 5 γυναικῶν τῶν ἀκολουθουσῶν τὰ μαθήματα

τέσσαρες καὶ ἐν ταῖς δύο τάξεσι συμπεριελαμβάνοντο ἐν τῷ καταλόγῳ. Μία μάλιστα ἐξ αὐτῶν κατεῖχε τὴν τρίτην θέσιν ἐν τῷ καταλόγῳ, ἐκ δὲ τούτου συνέβη τὸ ἐξῆς· Οἱ κανονισμοὶ τοῦ Πανεπιστημίου λέγουσιν ὅτι οἱ 4 πρώτοι φοιτηταὶ τῆς τάξεως ἔχουσι δικαίωμα εἰς Hope scholarships, δικαίωμα προνομιούχον ἰδρυθὲν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Hope, δι' οὗ δωρεὰν δύναται τις νὰ ἐργασθῇ ἐν τῷ χημείῳ. Ἀποῦ αἱ γυναῖκες δὲν ἠδύνατο νὰ ἐργάζονται μετὰ τῶν φοιτητῶν, ἡ ἐπιτυχούσα τρίτη ἔπρεπε ν' ἀπολέσῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο. Ἀφ' ἐτέρου ὅμως ὁ τίτλος τοῦ Hope Scholar δὲν ἠδύνατο νὰ τῇ ἀφαιρεθῇ. Ἐν τούτοις τὸ τοιοῦτον ἐγένετο ἐπὶ τῇ προφάσει, ὅτι αὕτη δὲν ἀπετέλει μέρος τῆς τάξεως τῆς χημείας ὡς ἀκολουθοῦσα μαθήματα ἰδιαιτέρως καὶ εἰς ἄλλας ὥρας ἢ τὰς τῶν φοιτητῶν. Συγχρόνως ἀπέπειμαν ταύτην τὸ μετάλλιον τὸ διδόμενον εἰς τοὺς 5 πρώτους ἐκάστης τάξεως, ἐν ᾧ ἀφ' ἐτέρου ἠρνοῦντο πιστοποιητικὸν ἀκροάσεως τῆς χημείας. Ἐνεκα τούτου ἡ δεσποινὶς Λέσυ ἀνηνέχθη εἰς τὴν σύγκλητον, ἣτις ἐπέτρεψε νὰ τῇ δοθῇ πιστοποιητικὸν ἀκροάσεως, ἀλλ' ἠρνήθη νὰ δώσῃ τὴν Scholarships. Ἐν συντόμῳ, ἡ φοιτήτρια κατ' ἀρχὰς μὲν ἐθεωρήθη ὡς μὴ συμμετέχουσα τῆς τάξεως τῆς χημείας, βραδύτερον ὅμως ἀνεγνωρίσθη αὕτη ὅτι ἀδίκως ἀπεστερήθη τίτλου κερδηθέντος. Ὅτε ἐπανελήφθησαν τὰ μαθήματα, οἱ φοιτηταὶ ἀμφοτέρων τῶν φύλων συνηνώθησαν, οὐχὶ εἰς ὅλα τὰ μαθήματα, ἀλλ' ἐν τῷ μαθήματι τοῦ καθηγητοῦ τῆς φυσιολογίας Α. Νικολσον. Μετὰ τοῦτο πάντες οἱ καθηγηταὶ ἠκολούθησαν ταῦτο παράδειγμα. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον αἱ φοιτήτριαι ἐζήτησαν νὰ γίνωσι δεκταὶ εἰς τὸ Βασιλικὸν Θεραπευτήριον. Τί συνέβη; Οὐδεὶς γινώσκει, οὐδὲ τὸ μαντεύει. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν, οἱ φοιτηταὶ οἵτινες μέχρι τοῦ χρόνου τούτου ἐφέροντο εὐγενῶς πρὸς τὰς κυρίας, κατέστησαν ἀγροῖκοι καὶ ἐχθροὶ αὐτῶν, ὅτε δὲ αἱ γυναῖκες ἐζήτησαν νὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὸ νοσοκομεῖον, οὗτοι ὑπέγραψαν ἀναφορὰν δι' ἧς ἐζήτησαν νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ αἴτησις τῶν γυναικῶν, ὅπερ καὶ ἐγένετο. Οἱ φοιτηταὶ ὅμως μὴ ἀκούμενοι εἰς τοῦτο, κατέστησαν ἀγροικότεροι κατὰ τε τοὺς τρόπους καὶ τοὺς λόγους, ἡμέραν δὲ τινα ἐξετάσεων κατάρθρωσαν νὰ παρακλύσωσι τὰς φοιτήτριαις νὰ φθάσωσι μέχρι τῶν ἐξετασθῶν. Ἡ δικωγὴ τῶν φοιτητῶν κατέστη σκανδαλώδης, ὁ τύπος ἐξηγέρθη κατ' αὐτῶν. Δυστυχῶς δὲν ἦσαν μόνοι, πολλοὶ ἰατροὶ καὶ καθηγηταὶ ἐνεθάρρουν αὐτούς, εἰς μάλιστα τούτων δὲν ἐδίστασε νὰ εἴπῃ ὅτι εἶχεν ἀρκετοὺς υἱοὺς νὰ καταστήσῃ ἰατροῦς, καὶ διὰ τοῦτο οὐδέποτε θὰ ἐπέτρεπεν εἰς τὰς γυναῖκας νὰ γίνωσιν ἰατροί. Κατὰ βάθος λοιπὸν ἦτο πάλη συμφέροντος.

Νὰ σπουδάζη τις ὅμως ἰατρικὴν χωρὶς νὰ ἐπι-
σκέπτεται νοσοκομεῖον εἶνε ἀδύνατον. Διὰ τοῦτο
αἱ φοιτήτριαι μετὰ μεγίστης λύπης ἀπεδέχθησαν
τὴν ἄρνησιν τοῦ βασιλικοῦ θεραπευτηρίου. Εὐ-
τυχῶς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ νοσοκομείου
ἐμελλε ν' ἀνανεωθῇ μετ' ὀλίγον. Αἱ ἐκλογαὶ πα-
ρσκευάζοντο κυρίως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πα-
ραδοχῆς ἢ μὴ τῶν φοιτητριῶν ἐν τῷ θεραπευ-
τηρίῳ. Αὗται εἶχον ἀποκτήσει πολλὰς συμπικ-
θείας. Ἀναφορὰ τῶν κυριῶν τοῦ Ἐδιμβούργου
εὐκυκλοφόρου ὑπὲρ τῶν φοιτητριῶν ἄνδρες ἐπι-
φανεῖς ὡς ὁ Δάρβιν, ὁ Γκάλτον, ὁ Μούρχισον, ὁ
Χάξλεϋ, ὁ Τύνδαλ, ὁ Λόκυερ ὠμίλησαν καὶ
ἔγραψαν ὑπὲρ τῶν γυναικῶν. Ἀφ' ἑτέρου οἱ φοι-
τηταὶ καθίσταντο γελοιωδέστεροι, ἐν τινι δὲ συ-
ναθροίσει γενομένη πρὸς συζήτησιν τοῦ ζητήμα-
τος, γηραιὰ τις ἀπιστόμωσεν αὐτοὺς διὰ τῶν
ἐξῆς φράσεων. «Ἦλθον, εἶπεν, νὰ ἴδω ὅποιοι
εἶδους ἀνθρώπους αἱ γυναῖκες ἐν τῷ μέλλοντι
θὰ ἔχωσιν ὡς ἰατροὺς, ὅταν θ' ἀποκλεισθῶσιν
αὗται τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος». Κατὰ τὴν
αὐτὴν συνέλευσιν καθηγητῆς τις εἶπεν ὅτι ἔπρε-
πε νὰ ἐκβάλλωσι τὰς γυναῖκας ἐκ τῶν αἰθουσῶν
τοῦ νοσοκομείου, διότι «τὰ αἰσθήματα τῆς εὐαι-
σθησίας τῶν σπουδαστῶν θὰ προσεβάλλοντο ἐκ
τῆς παρουσίας τούτων». Ὁ κύριος Κοξ ἀπήντη-
σεν ἀμέσως, ὅτι ἡ παρουσία τῶν γυναικῶν νοσο-
κόμων οὐδέποτε ἠνώχλησε τὴν εὐκισθησίαν
σπουδαστοῦ τινος.

Πρὸ τῶν ἐκλογῶν αἱ φοιτήτριαι, λαβοῦσαι ὑπ'
ὄψει τὴν μεγάλην εὐαισθησίαν τῶν φοιτητῶν, ἐζή-
τησαν νὰ γίνωσι δεκταὶ εἰς περιωρισμένον τι μέρος
τοῦ νοσοκομείου, ὥστε νὰ μὴ ἐνοχλῶσι τοὺς συ-
ναδέλφους αὐτῶν. Ἐπεθύμουν νὰ ἐργάζωνται
χωρὶς νὰ ἐνοχλῶσι τινά. Νέον ὅμως γεγονός συμ-
βῆν πρὸ τῶν ἐκλογῶν ἀπέδειξε τὴν συμπάθειαν
τοῦ κοινοῦ πρὸς τὰς φοιτητρίαις. Ἡ κυρία Τζέξ
εἶχε εἰπεῖ καὶ γράψει εἰς τὰς ἐφημερίδας, ὅτι ἡ
ἀγροικοτάτη διαγωγὴ βοηθοῦ τινος δὲν ἠδύνατο
νὰ ἐξηγηθῇ ἄλλως, εἰμὴ ὅτι οὗτος διετέλει με-
θυσιμένος. Ἐνεκα τούτου κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ
βοηθοῦ. Αὕτη ἀπώλεσε τὴν δίκην, καὶ κατεδι-
κασθῆναι νὰ πληρῶσῃ τῷ ἐνάγοντι δι' ἀποζημιώσιν
ἐν λεπτόν. Οἱ ἔνορκοι καταδικάσαντες τὴν κυρίαν
Τζέξ εἰς τόσον μηδαμινὸν ποσὸν ἐνόμισαν ὅτι
ἀπήλλασσον ταύτην τῆς πληρωμῆς τῶν δικαστι-
κῶν ἐξόδων. Ἀλλὰ τὰ πράγματα δὲν ἐπεβε-
βαίωσαν τὸ τοιοῦτον· ἡ κυρία Τζέξ κατεδικασθῆ
εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν δικαστικῶν ἐξόδων ἀνερχο-
μένων εἰς φράγκα 23,000, διότι ἡ δικαιοσύνη
στοιχίζει ἀκριβώτατα ἐν Ἀγγλίᾳ. Μόλις ἐγνώσθη
τὸ τοιοῦτο, πλείστοι προσεφέρθησαν νὰ βοηθήσωσι
τὴν κυρίαν πρὸς πληρωμὴν τοῦ χρέους, ἐν δια-
στήματι δὲ μηνὸς πλείοτερον τοῦ ἀπαιτουμένου πο-
σοῦ προσηνήχθη διὰ δημοσίων εἰσφορῶν. Τοῦτο
ἐξώργισε τοὺς φοιτητάς· ὕβριζον τὰς φοιτητρίαις ἐν

αὐτῇ τῇ ὁδῷ, ἀπήλυθον ἀνωμόους καὶ ἀνηθικούς
ἐπιστολάς, ἐν ἧ λόγῳ ἐφέροντο ὡς οἱ ταπεινότεροι
τῶν ἀνθρώπων. Ἀγγλικὴ τις παροιμία λέγει ὅτι
ἂν ἡ εὐγένεια δὲν ὑπάρχει ἐκ γενετῆς εἰς ἀνθρω-
πὸν τινα, ἀδύνατον ν' ἀναπτυχθῇ αὐτῷ αὕτη.
Ἀναμφίλεκτως οἱ φοιτηταὶ τοῦ Ἐδιμβούργου δὲν
εἶχον γεννηθῆ εὐγενεῖς.

Μετὰ τινα χρόνον αἱ φοιτήτριαι ὑπέστησαν
ἐπιτυχῶς ἐξέτασιν τινα. Ἐπὶ τέλους αἱ ἐκλογαὶ
τοῦ βασιλικοῦ θεραπευτηρίου ἐπέβησαν ὑπὲρ τῶν
φοιτητριῶν, διότι ἡ πλειονότης τῶν ἐκλεχθέντων
παρεδέχετο ὅπως αἱ γυναῖκες γίνωσι δεκταὶ ἐν τῷ
νοσοκομείῳ, μεγάλως δ' ἐχειροκροτήθη καθηγητῆς
τις διακηρύξας, ὅτι ἦτο τερατῶδες ἐν χώρᾳ βα-
σιλευομένη ὑπὸ γυναικῶς ν' ἀποποιούνται εἰς τὰς
γυναίκας τὸ δικαίωμα τῆς περιθάλψεως ἀσθενούς,
τῆς δόσεως φαρμάκου καὶ ἐπιθήσεως βδελλῶν.
Ὑπὸ προφάσεις ὅμως ἀδικωτάτας οἱ ἐναντίοι
κατώρθωσαν ν' ἀναβλῶσιν ἐπὶ ἐν ἔτος τὴν ἐπι-
κύρωσιν τῶν ἐκλογῶν. Παρ' ὀλίγον κατώρθωσαν
τὸ ποθοῦμενον, νὰ παρεμποδίσωσι δηλαδὴ τὸ δι'
ἐν ἔτος ἐκλεχθὲν συμβούλιον ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ τοῦ
ζητήματος τῶν φοιτητριῶν καὶ ἐν τῷ μεταξύ
παρσκευάσωσιν ἄλλας ἐκλογὰς μᾶλλον εὐνοϊκάς.
Δεκαπέντε ὅμως ἡμέρας μόνον πρὸ τῆς ἐπιβαλ-
λομένης ἐκλογῆς νέου συμβουλίου, αἱ ἐκλογαὶ ἐπε-
κυρώθησαν καὶ οἱ ἐκλεχθέντες ἠδυνήθησαν νὰ
ψηφίσωσιν. Αἱ φοιτήτριαι ἐγένοντο δεκταὶ εἰς τὰς
αἰθούσας τοῦ νοσοκομείου, ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ φοι-
τῶσιν εἰς τὰς παραδόσεις τῶν καθηγητῶν τῶν
ἐπιτερούντων τοῦτο, καὶ καθ' ἣν ὥραν δὲν θὰ
ἦσαν παρόντες φοιτηταὶ. Τούτου κτηθέντος, αἱ
φοιτήτριαι ἐπελήφθησαν τῆς ἐργασίας, οἱ καθη-
γηταὶ εὐχαρίστως ἐδέχθησαν νὰ ἐπισκέπτονται
δις τοὺς ἀσθενεῖς, ἅπαξ ἢ μὲν χάριν τῶν σπουδα-
στῶν καὶ τὸ δεύτερον χάριν τῶν φοιτητριῶν.

Ἐν τούτοις καὶ ἡ συμπάθεια τοῦ κοινοῦ ὑπὲρ
τῶν φοιτητριῶν ἠξίκανε. Ἀγνωστὸς τις, ὁ Οὐάλερ
Θόμσον προσέφερε 25,000 φράγκων ἵνα βοηθήσῃ
τὰς σπουδὰς αὐτῶν.

Μεθ' ὅλα τὰῦτα τὰ πλεονεκτήματα ὑπελεί-
ποντο πλείστα. Ναὶ μὲν ἐπετραπή εἰς τὰς φοι-
τητρίαις ν' ἀρχίσωσι σπουδὰς οὐχὶ ὅμως καὶ ν'
ἀποκτήσωσι δίπλωμα. Ἡ κυρία Τζέξ-Μπλάκ
διῃσχυρίζετο, ὅτι ἅπαξ ἐπιτραπέντος ν' ἀκολου-
θήσωσι μαθήματα, ἠδύνατο νὰ τύχωσι καὶ δι-
πλώματος. Ἡ σχολὴ ὅμως ἤρνεϊτο τοῦτο, ἐξ οὗ
προέκυψε δίκη, ἣν ἀπώλεσαν αἱ φοιτήτριαι καὶ
ἐπλήρωσαν καὶ ἄλλας 20000 φράγκα δι' ἐξοδα
τῆς δίκης. Τότε ἀπετάθησαν εἰς πάντα τὰ Πα-
νεπιστήμια· ἀλλ' αἱ προσπάθειαι αὐτῶν ἀπέβησαν
μάταιαι· ὅθεν ἀπεφάσισαν ν' ἀκολουθήσωσι τὰ
μαθήματα πάλιν. Ὅτε ὅμως ἐληξαν αἱ σπουδαί,
τὸ ζήτημα τοῦ διπλώματος ἦλθεν πάλιν εἰς
μέσον. Αἱ φοιτήτριαι ἀννήχθησαν εἰς τὸ κοινο-
βούλιον.

Τὰ πράγματα διήρκεσαν ἐπὶ μακρὸν ἔπρεπε νὰ στρατολογήσῃ φίλους πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀναφορᾶς. Τὸ νομοσχέδιον ἀνεβλήθη ἐπὶ μακρὸν χρόνον· προῦκάλεσαν συναθροίσεις τοῦ λαοῦ ὑπὲρ τοῦ νόμου. Ἀλλὰ τὰ πάντα ἀπέτυχον, τὸ νομοσχέδιον ἀπερρίφθη.

Τότε αἱ φοιτήτριαι ἐτράπησαν εἰς ἄλλον σκοπόν. Ἀπεφάσισαν νὰ ιδρύσωσιν ἐν Λονδίῳ ἰατρικὴν σχολὴν διὰ γυναῖκας. Ἐνοικίασαν οἶκημα, ἐξελέξαντο καθηγητὰς ἀνεγνωρισμένους καὶ διωργάνωσαν τελείαν σχολὴν διὰ τῶν χορηγηθέντων αὐταῖς χρημάτων ὑπὸ πληθῆος φίλων. Ἐπρεπε ὁμως μία ἐκ τῶν 19 ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν τοῦ Λονδίνου ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν σχολὴν, δηλαδὴ νὰ παραδεχθῇ τὰς μαθητριάς ταύτας εἰς ἐξέτασιν. Ἡ σχολὴ ἀννήχθη ἐκ νέου εἰς τὸ Κοινοβούλιον. Ἡ αἴτησις κατ' ἀρχὴν ἀπερρίφθη. Μέλος τοῦ Κοινοβουλίου σαφῶς ὑπέδειξε πῶς ἀκριβῶς ἔκειτο τὸ ζήτημα· αἱ ἰατροί, εἶπεν, εἶδον ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι ἐτοιμάζεται αὐτοῖς συναγωνισμός, διὰ τοῦτο ἐναντιοῦνται εἰς τὴν ἀπονομὴν ἰατρικῶν διπλωμάτων εἰς γυναῖκας».

Τέλος τὸ κοινοβούλιον ἐπέτρεψεν, εἰς τὰς ἐξεταστικὰς ἐπιτροπὰς νὰ παραδέχωνται εἰς διδακτορικὰς ἐξετάσεις τὰς γυναῖκας. Ἰρλανδικὴ τις ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ, πρὸς ἣν ἀπηυθύνθησαν αἱ γυναῖκες, εὐχαρίστως ἀπέδεχθη τὴν αἴτησιν καὶ ἀνεγνώρισε τὴν ἰατρικὴν σχολὴν τῶν γυναικῶν τοῦ Λονδίνου. Οὕτω ἡ ἰδέα τῆς κυρίας Τζέξ ἐθριάμβευσε.

Μετ' ὀλίγον τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Λονδίνου παρεδέξατο τὰς γυναῖκας, εἶτα δὲ καὶ ἡ Ἰρλανδικὴ σχολὴ τῶν χειρουργῶν. Τέλος αἱ γυναῖκες κατῴρθωσαν καὶ εἰς τρία μέρη τοῦ βασιλείου νὰ προσέρχωνται εἰς ἐξετάσεις. — Ἐν Γαλλίᾳ, Ἰταλίᾳ, Ἑλβετίᾳ καὶ Ἀμερικῇ αἱ γυναῖκες ἀκολουθοῦσι μαθήματα ἰατρικῆς εὐκόλως ἄνευ δυσκολίας τινός· ἐν Ἀμερικῇ κατὰ τὸ 1881 470 γυναῖκες ἀνηγορεύθησαν διδάκτορες τῆς ἰατρικῆς. Εἰς ἀπάσας τὰς πεπολιτισμένους χώρας ἐπιτρέπεται εἰς τὰς γυναῖκας νὰ διδαχθῶσι καὶ μετέλθωσι τὴν ἰατρικὴν. Οὐδαμοῦ ὡς ἐν Ἀγγλίᾳ ὁ ἀγὼν τῆς παραδοχῆς τῶν γυναικῶν ἐγένετο τόσον ζωηρὸς καὶ εἰς οὐδὲν ἄλλο μέρος οἱ ἰατροὶ ἀντέστησαν μετὰ τόσου πείσματος εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν γυναικῶν.

Ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι ἡ γυνὴ στερεῖται τῆς ἀπικουμένης ψυχραιμίας καὶ φυσικῆς ἰσχύος, ὅπως καταστῆ καλὸς ἰατρός, εἶναι γελοῖος. Ἡ πεῖρα μόνη θ' ἀποδείξῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἐν τίνι δικαίωματι δύναται τις νὰ τὰς ἐμποδίσῃ νὰ περιβάλῃ τὰς ὁμοίους τῶν; Δὲν δύνανται νὰ ἐπιτύχωσι, λέγουσι τινές, δὲν δύνανται νὰ ἐξισωθῶσι πρὸς τοὺς ἄνδρας.

Ἀληθῶς. Ἄς γίνη ἀπόπειρα καὶ βλέπομεν.

(Ἐκ τῆς «Ἐπιστημονικῆς Ἐπιθεωρήσεως».)

N.

Η ΣΑΚΧΑΡΙΝΗ

καὶ αἱ νέαι χρήσεις τοῦ σακχάρου.

Πολὺς λόγος γίνεται ἀπὸ τινος περὶ νέου τινὸς συνθετοῦ σώματος, ὅπερ κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἐφευρετῶν πρόκειται ν' ἀνατρέψῃ καθ' ὀλοκληρίαν τὴν βιομηχανίαν τοῦ σακχάρου.

Ἡ οὐσία αὕτη ἐφευρέθη ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίου Φάλμπεργκ καὶ τοῦ Ρέμσεν, ἐν Ἀμερικῇ. Εἶναι δὲ καὶ αὕτη προϊόν τοῦ βενζολίου, καὶ ἐκλήθη σακχαρίνη ὑπὸ τοῦ ἀνακαλύψαντος, διότι ἔχει πάσας τὰς ιδιότητες τοῦ ἐκ σακχαροκκλάμου σακχάρου. Ἡ νέα οὐσία παρίσταται ὡς λευκὴ τις κόνις. Κρυσταλλοῦται ἐν τῷ ὕδατι σχηματίζουσα πρίσματα βραχέα, παχέα, δυσδιάλυτα ἐν τῷ ψυχρῷ ὕδατι καὶ εὐδιάλυτα ἐν τῷ θερμῷ. Τὸ οἰνόπνευμα, ὁ αἰθὴρ καὶ ἡ γλυκερίνη διαλύουσιν εὐκόλως τὴν σακχαρίνην. Ἐκ τούτου ἔπεται, ὅτι ἐν μίγματι σακχάρου καὶ σακχαρίνης, ὁ αἰθὴρ διὰ τῆς διαλύσεως δύναται εὐκόλως ν' ἀποχωρήσῃ μόνον τὴν σακχαρίνην. Ἡ γεῦσις τῆς σακχαρίνης εἶναι τοιαύτη, ὥστε ἐν μόνον μέρος διαλυόμενον εἰς 10,000 μέρη ὕδατος ἀρκεῖ νὰ δώσῃ εἰς τὸ ὕδωρ γεῦσιν σακχαρώδη. Ἡ σακχαρίνη σχηματίζει ἄλατα, ἔχοντα γεῦσιν σακχαρώδη μεγάλην. Αἱ ιδιότητες ταύτης εἶναι ἀντισπικτικαί, δὲν ἀποσυντίθεται ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι, ἀλλ' ἀπορρίπτεται ἀμεταβλητος. Ἀσθενεῖς ἐκ διαβήτου καταναλώσαντες ἐπὶ δλόκληρον μῆνα σακχαρίνην ἐν τοῖς νοσοκομείοις τοῦ Βερολίνου δὲν ὑπέστησαν οὐδεμίαν ἐπίτασιν τῆς ἀσθενείας τῶν.

Ὅπως ἀντικαταστήσῃ τὸ σάκχαρον ἡ σακχαρίνη ἐν τῇ κοινῇ χρήσει, οἱ ἐφευρέται κατεσκεύασαν μίγμα καρποσακχάρου, ἀμυλοσακχάρου καὶ σακχαρίνης, οὗτινος ἡ γεῦσις εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν τοῦ καλλιτέρου σακχάρου. Ἡ ποσότης τῆς σακχαρίνης ἐν τῷ μίγματι εἶναι μόλις 1 πρὸς 1000 καὶ 2000 μέρη τῶν ἄλλων οὐσιῶν. Καίτοι ἡ τιμὴ τῆς σακχαρίνης εἶναι 50 φράγκα τὸ χιλιόγραμμον, μόνον τοῦτο πάλιν εἶναι οἰκονομικώτερα ἢ χρῆσις τοῦ μίγματος ἀντὶ τοῦ κοινῶν σακχάρου.

Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς σακχαρίνης, ἥτις ἀπειλεῖ σπουδαίως τὴν βιομηχανίαν τῆς σακχαροποιίας, ἤρχισαν σκεπτόμενοι πῶς νὰ ἀντεπεξέλθωσι κατὰ τοῦ νέου προϊόντος. Τελευταίως ἀνταποκριτὴς τῶν *Καιρῶν* τοῦ Λονδίνου ἐπρότεινεν, ἕνεκα τῆς εὐτελεστάτης τιμῆς τοῦ σακχάρου ἐν Ἀγγλίᾳ, (τὸ λευκὸν σάκχαρον πρώτης ποιότητος τιμᾶται ἐν Ἀγγλίᾳ πωλούμενον *λιανικῶς* 0,25 λεπτά, τὸ κοινὸν σάκχαρον 0,15, καὶ τὸ κοινότατον 0,10 ἡ λίτρα τῶν 142 δραμίων) ὅπως γίνη χρῆσις τοῦ σακχάρου εἰς τὴν οἰκοδόμησιν κτιρίων, ἐν μίγματι μετὰ ἀμμοκονίας καὶ *τσιμέντου*, οὗτινος ἐπαυξάνει τὴν σύνδεσιν. Πειράματα γινόμενα διὰ μίγματος ἴσου ποσοῦ λεπτῆς κόνεως ἀσβέστου, σακχάρου καὶ ὕ-